

מבצע "חרבות ברזל" – מגמות ברשתות החברתיות במזרח ירושלים

עדכון יומי – 15 באוקטובר 2023

-פנימי-

הרוגים בעימותים עם כוחות הביטחון בעיסאווייה

- ביום שישי [13.10] מוחמד טאהר מוסטפא, צעיר בן ה-17 מעיסאווייה, "נפל כשהיד במהלך עימותים עם כוחות הכיבוש", וברשתות סופר כי משפחתו קיבלה את הידיעה על מותו לאחר קריאות המואזין ממסגד השכונה. "מוחמד נפצע, והסתירו מאיתנו את חומרת הפציעה שלו - רק אמרו שהוא נחנק", סיפרה סבתו, "הוא היה צעיר שאוהב ומצחיק את כולם, בן יחיד בין שלוש בנות - ואללה בחר שיהיה שהיד בשל מעלותיו הטובות".
- ברשתות פורסמו סרטונים בהם אחיותיו של מוחמד מספרות על דמותו, ומדגישות בבכי את הצער והכאב שהוא חש בעקבות "התוקפנות של הכיבוש נגד תושבי עזה" ואת רצונו לצאת ולהיאבק למענם.
- במהלך תהלוכת ההלוויה של מוחמד טאהר מוסטפא נורה ונהרג צעיר נוסף מעיסאווייה, לית' אבו מרה, בן הרשת הוצפה בסרטונים של בני משפחתו בוכים עם היוודע דבר מותו.
- בסרטון נוסף שהפך ויראלי רואים את אמו של לית' נישאת על כתפיים במהלך הלווייתו, שעה שהקהל מהלל ומשבח אותה על הפיכתה ל"אם השהיד".

עימותים אלימים במספר מוקדים במזרח העיר

- עימותים רבים פרצו ביום שבת [14.10] בין כוחות הביטחון לבין צעירי השכונות במספר מוקדים במזרח העיר, ביניהם שכונת א-טור, אבו טור ועיסאווייה. בא-טור השתמשו הכוחות במכת"זית לפיזור הצעירים וירו לעברם רימוני גז והלם, וברשתות נטען כי אלו הביאו לשריפה שפרצה בתוך אחד מהמסגדים בשכונה. בחלק מהדיווחים סופר גם על ירי חי שבוצע לעבר המשתתפים בעימותים בא-טור ועל פציעות של כמה מהם.
- במקביל, דווח בשבת בבוקר על נהג רכב פלסטיני שניסה לדרוס שוטרים באחת הכניסות לעיסאווייה, ואלה ירו בו והרגו אותו. הצעיר, עבד אלרחמן אלעמורי, הוא תושב עיזריה שבעוטף ירושלים.

מתיחות סביב הר הבית

- המתיחות סביב מסגד אל-אקצא הורגשה גם בסוף השבוע האחרון, במיוחד סביב תפילת יום השישי [13.10].
- ברשתות דווח בהרחבה על בידוק קפדני ביותר שנעשה בכניסה להר הבית ולהרחקתם של צעירים רבים מההר על ידי שוטרים, מה שהביא בפועל למספר מצומצם ביותר של מתפללים בהר.
- צעדים אלה התגלגלו עד מהרה להתארגנויות מקומיות לקיום תפילה מחוץ לחומות העיר העתיקה, שבתורם הפכו לעימותים עם כוחות הביטחון, בעיקר באזור וואדי ג'וז. העימותים כללו בין היתר מעצרים וירי של רימוני הלם וגז. מארגון הסהר האדום נמסר כי הצוותים הרפואיים הגישו עזרה רפואית לכ-37 פצועים באותו יום, וכי הם נמצאים בכוננות מרבית.
- בדיווחים אחרים, המתעדים את כמות האנשים הקטנה שמתפללים במסגד, נכתב כי "כל האימאמים והמתפללים במסגד לא מפסיקים להתפלל לשלומה של עזה ואנשיה - החל מהיום הראשון של מערכת מבול אל-אקצא".

טענות לרדיפה של תושבי מזרח ירושלים מצד כוחות הביטחון

- עורך הדין חמזה קטינה, תושב העיר, סיפר ביום שבת [14.10] כי לאור המתרחש ברצועת עזה, תושבי מזרח ירושלים חשופים בימים האחרונים ל"מעצרים לא מוצדקים, תקיפות בלי סיבה וחיפושים משפילים", על התושבים להיזהר ולשמור על עצמם - הן ברחובות והן ברשתות החברתיות - והסביר כי הפיקוח הישראלי על מעשיהם והתבטאויותיהם הדוק במיוחד בימים אלו.
- בפוסט אחר, תואר כי אחד מצעירי העיר סיפר על התקלות שהייתה לו עם חיילים, שלטענתו חבטו בפניו, לקחו לו את הטלפון, ודרך חשבונותיו האישיים ברשתות החברתיות "כתבו ביטויים התומכים בכיבוש".

מעצר אלים של תושבים מצור באהר

- במספר מוקדים ברשת הופץ ביום שבת [14.10] סרטון המתעד את "תקיפתם של ארבעה צעירים מצור באהר על ידי כוחות הכיבוש", שהוציאו את הצעירים מהרכב והכו אותם בבעיטות ובמכות עם רובים. "שאללה ינקום בהם וישתק את הידיים שלהם", כתבו הגולשים, "עדיף לכל תושבי ירושלים להתרחק ממצבים כאלה".

שיח על המצב הכללי בירושלים

פוסטים רבים עוסקים במה שנקרא על ידי הגולשים "מצבה של ירושלים", ובהם גולשים שואלים על הסטטוס של שירותים ממשלתיים (בעיקר הדואר ומשרד הפנים), של בתי עסק, של הרחובות והדרכים, של התחבורה הציבורית ושל המחסומים בכניסות לעיר. "איך ירושלים מחר?", שאל גולש, וזכה לתגובות מגוונות:

- "ירושלים פתוחה כמו תמיד, הכבישים בסדר, הדואר פתוח והחיים די נורמליים".
- "החנויות פתוחות, גם אם לא כולן, אבל האנשים מפחדים לצאת לרחובות".
- "אני היום נסעתי באוטובוס כרגיל, אבל אין הרבה מקומות פתוחים".
- "הכל פתוח רגיל אבל לא בטוח לצאת החוצה - זה מרגיש כמו ללכת בעיר רפאים".

קריאות להחרמת בתי עסק ישראליים

"בנסיבות הקשות האלו, ולאור המלחמה המתמשכת, אני רואה אנשים שעדיין קונים סחורה ישראלית!", כתב בזעם גולש בקבוצת הפייסבוק השכונתית של כפר עקב, "אתם לא יודעים שאחוז ניכר מהכסף שאתם משלמים מגיע לצבא הכיבוש?! שהקניות שלכם תורמות לרצח האחים שלכם?!". בהמשך דבריו, קרא אותו גולש "להחרים את הסחורה של הכיבוש" וכתב שזה "המעט שתושבי ירושלים יכולים לעשות למען אחיהם בעזה". בתגובות, ציינו מספר גולשים שבעלי העסקים הערבים העלו את המחירים פי שלוש, אך נענו על ידי גולשים אחרים כי הנושא הזה כבר נידון ברשתות וש"אין שום דבר שמצדיק המשך קניות אצל הכיבוש".